

Kielce, dnia 8 września 2023 r.

WK-60.19.2023

Pan Marcin Adamczyk
Wójt Gminy Bogoria

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Bogorii w okresie od dnia 8 maja do dnia 28 czerwca 2023 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Bogoria** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 24 lipca 2023 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Bogoria. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnooorganizacyjnych

Nie wyegzekwowano od audytora wewnętrznego opracowania rocznego planu audytu na rok 2022, co narusza art. 283 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² w związku z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu³.

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W obowiązującej w jednostce dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 120.4.2018 Wójta Gminy z dnia 10 stycznia 2018 r. ze zmianami, nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach księgi głównej jednostki Urząd Gminy, tj. określono jedynie do czego dane konto księgowane służy, nie wskazano natomiast jakie operacje gospodarcze będą księgowane po stronie Wn konta, a jakie po stronie Ma (z wyjątkiem kont 020/021, 071, 130 i 310) oraz jaki rodzaj salda mogą wykazywać poszczególne konta syntetyczne i jakie jest znaczenie tego salda. Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 506, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

2. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont Urzędu przy księgowaniu w 2022 roku nw. operacji gospodarczych:
- a) pod datą 30.12.2022 r., na podstawie sprawozdania jednostkowego Rb-27S Urzędu Gminy za grudzień 2022 r., ujęto przeksięgowanie środków pieniężnych w drodze w kwocie 14.438,45 zł (dot. wpłat nadanych przez kontrahentów w dniu 30.12.2022 r., których faktyczny wpływ na rachunki bankowe Urzędu nastąpił w dniu 2.01.2023 r.) zapisem: Wn 800-3-10 „Fundusz jednostki – Zmniejszenia – Zreal.doch.budż.” i Ma 141-06 „Środki pieniężne w drodze – doch.wyk./przełom m-ca” oraz równolegle Wn 141-06 i Ma 800-2-05 „Fundusz jednostki Zwiększenia-Inne zwiększenia”. Pod datą 31.01.2023 r. powyższe dochody zaewidencjonowano na stronie Wn konta 800-3-10 w korespondencji z kontem 222 oraz równolegle wyksięgowano te środki z konta 800-3-10 zapisem ujemnym Wn 800-3-10 i Ma 141-06;
 - b) operacje wpływu środków z Ministerstwa Finansów na wyodrębniony rachunek bankowy budżetu „Rządowy Fundusz Dróg Samorządowych”, które ujmowano jako przychody Urzędu w dzienniku dochodów Urzędu, bezzasadnie ujmowano (powtarzano) w dzienniku wydatków Urzędu zapisem: Wn 130-2-15 i Ma 223-06 „Rozliczenie wydatków budżetowych-środki z rachunków specjalnych” oraz przeksięgowanie zrealizowanych wydatków na podstawie sprawozdania Rb-28S ujmowano zapisem: Wn 223-06 i Ma 800-2-02 „Fundusz jednostki - Zwiększenia-Zreal.Wyd.Budż.”, mimo braku odrębnego konta bankowego do realizacji wydatków w powyższym zakresie;
 - c) na stronie Wn konta 810-25 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje – dotacje pozostałe” ujęto równowartość wydatków z tytułu przekazanych środków na Fundusz Wsparcia KWP w Kielcach w kwocie 10.000,00 zł wg § 6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”, mimo że powyższe środki nie stanowiły równowartości wydatków dokonanych przez Urząd Gminy ze środków budżetu na finansowanie: środków trwałych w budowie, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych;
 - d) dotację celową w kwocie 83.956,59 zł wg podziałki 750/75020/2710 udzielonej Powiatowi Staszowskiemu na podstawie umowy nr 272.18.2022 z dnia 7.02.2022 r. na pokrycie kosztów funkcjonowania stanowiska zamiejscowego do spraw rejestracji pojazdów w Urzędzie Gminy Bogoria ujęto w ciężar kosztów zapisem Wn 408 „Pozostałe obciążenia” i Ma 224-02-001 „Rozlicz. udziel.dotacji budż. – Dot. Cel.Stowarz. – Powiat Staszowski”;
 - e) ewidencję odsetek od zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji prowadzono w księgach rachunkowych Urzędu z pominięciem etapu naliczenia na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, tj. zapłatę odsetek ujmowano bezpośrednio w koszty na stronie 751 „Koszty finansowe” w korespondencji ze stroną Ma konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki- Wydatki”. Na dzień 31.12.2022 r. wystąpiły odsetki podlegające wykazaniu na koncie 240. Od 2023 roku zaprowadzono ewidencję odsetek na ww. koncie;
 - f) operacje dotyczące przelewu dochodów z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych z rachunku dochodów Urzędu na rachunek bankowy budżetu ujmowano zapisem: Wn 222-06 „Rozliczenie dochodów budżetowych - środki przekazane do budżetu-zleczone-opł. za dost. danych” i Ma 130-1-01 „Rachunek bieżący jednostki – Dochody-Podstawowy” wg podziałki 750/75011/0690 oraz równolegle techniczny zapis ujemny po obu stronach konta 130-1-01, na skutek czego ww. konto nie wykazuje na dzień 31.12.2022 r. żadnych obrotów.
- Nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1, art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy

o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵.

- 3.** W zakresie terminowości ujmowania zdarzeń ustalono, że na koncie 011 „Środki trwałe” zdarzenia dotyczące zmian w stanie środków trwałych w kwocie ogółem 1.258.295,78 zł nie zostały ujęte we właściwym okresie sprawozdawczym na skutek nieterminowego sporządzenia i przekazania przez pracownika merytorycznie odpowiedzialnego dowodów OT. Opóźnienia w przekazywaniu dokumentów do Referatu Budżetu i Finansów Urzędu wyniosły od 2 do 10 miesięcy. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 3 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy w Bogorii stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 120.43.2012 Wójta Gminy z dnia 17 września 2012 r.
- 4.** W zakresie sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych Urzędu Gminy ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a)** w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2022 rok (korekta nr 3 z dnia 30.03.2023 r.) dane w zakresie należności pozostałych do zapłaty ogółem (kol. 8) w podziałkach klasyfikacji budżetowej: 400/40002/0690, 400/40002/0830, 700/70005/0750, 700/70005/0830, 700/70005/0970, 700/70007/0830, 801/80113/0750, 852/85295/0830, 900/90001/0830, 921/92109/0830 oraz nadpłat (kol. 10) w podziałkach klasyfikacji budżetowej: 400/40095/0840, 400/40095/0970 nie wynikają z ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg ww. podziałek klasyfikacji budżetowej. Zaniżenie danych po stronie Wn wynosi 8.988,76 zł i po stronie Ma 1.954,08 zł;
 - b)** w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału roku 2022 (korekta nr 1 z dnia 7.02.2023 r.) dane wykazane w kolumnie 6 „Dochody wykonane ogółem” wg podziałki 750/75011/0690 w kwocie 682,00 zł nie wynikają z ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 130-1-01 „Rachunek bieżący jednostki – Dochody - Podstawowy” wg ww. podziałki klasyfikacji budżetowej.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶, w związku z § 3 ust. 1 pkt 4 i § 6 ust. 1 pkt 3 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.
- 5.** W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za okres 2022 roku ustalono, że:
 - a)** w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okresy sprawozdawcze”:
 - w podatku od środków transportowych zaniżono skutki o kwotę 17.626,59 zł w wyniku przyjęcia do ich wyliczenia: błędnej stawki ustawowej (dot. ciągników siodłowych – kod C24P, samochodów ciężarowych – kod S03 i przyczep – kod P01), błędnej podstawy (dot. przyczep –

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

- kod P01 i P31R, autobusu – kod A222 i naczep – kod N32P) lub błędnej stawki gminnej (dot. samochodów ciężarowych kod S36P),
- w podatku od nieruchomości zaniżono skutki o kwotę 60,20 zł w wyniku nieuwzględnienia przy ich wyliczaniu powierzchni budynków zwolnionych na podstawie uchwały Nr XXXIX/347/2021 Rady Gminy z dnia 30 listopada 2021 roku;
- b)** w kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)” w podatku od nieruchomości zaniżono skutki o 5,86 zł w wyniku błędu rachunkowego.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 9 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.
- Powyższe miało wpływ na dane zawarte w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za 2022 rok.
- W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S, w których wykazano skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych i od nieruchomości zgodnie z ustaleniami kontroli.
- 7.** W zakresie prowadzenia w 2022 roku ewidencji podatków stwierdzono, że odpisu umorzonych zaległości podatkowych na szczegółowych kontach podatników dokonywano pod datą wydania decyzji umorzeniowej zamiast pod datą doręczenia decyzji, co narusza § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁷, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁸.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

- 1.** W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2022 r. nienależnie wykazano do opodatkowania:
- grunty pozostałe o powierzchni 908.984 m²,
 - budynki mieszkalne (pustostany) o powierzchni użytkowej 282,21 m²,
 - budynki pozostałe o powierzchni użytkowej 4.039,61 m²,
 - budowle nie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o wartości 27.292.731 zł.
- Powyższe nieruchomości stanowią własność Gminy.
- Nadto w deklaracji wykazano jako przedmioty opodatkowania zwolnione z opodatkowania:
- grunty zajęte pod drogi gminne o powierzchni 385.891,00 m²,
 - budynek Urzędu Gminy o powierzchni użytkowej 2.160,43 m²,
 - grunty pod budynkiem Urzędu Gminy o powierzchni 83.500,00 m²,
 - budowle zajęte za infrastrukturę wodno-ściekową o wartości 23.575.182,56 zł.
- Powyższe nieruchomości nie podlegają podatkowi od nieruchomości.
- Jednocześnie będące w zasobie Gminy niewyodrębnione lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 972,84 m² wynajęte osobom fizycznym nie zostały wykazane w deklaracji do opodatkowania, a obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości przeniesiono z Gminy na najemców.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 208 poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm., dalej Ordynacja podatkowa

Zawyżenie podatku od nieruchomości za 2022 r. wynosi 810.611,00 zł.

Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2-3 Ordynacji podatkowej oraz art. 1a ust. 1 pkt 3-4, art. 2 ust. 1 pkt 3, ust. 3 pkt 3 i pkt 4, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁹.

- 2.** Grunty o powierzchni 2.400 m², oznaczone w ewidencji gruntów i budynków symbolem Bi, będące własnością przedsiębiorcy - podatnika o numerze konta 900/0016 - opodatkowano stawką dla gruntów pozostałych, mimo nieposiadania dowodów, które uzasadniałyby zastosowanie tej stawki. Zaniżenie podatku za lata 2018-2022 wynosi 8.040,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 3.** W zakresie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości od osób fizycznych ustalono poniższe nieprawidłowości:
 - a)** podatnikowi o nr konta 008/0187 prowadzącemu działalność gospodarczą nie wymierzono podatku od budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, ponieważ nie zostały one wykazane w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Na podstawie powszechnie dostępnych danych fotograficznych, satelitarnych ustalono, że na nieruchomości należącej do ww. podatnika znajduje się parking pokryty kostką brukową, stanowiący budowlę w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Ponadto nieruchomości będące w posiadaniu ww. podatnika opodatkowano w oparciu o dane wykazane w informacji podatkowej, nie dokonano natomiast ustalenia faktycznej powierzchni gruntu zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej. W trakcie trwania niniejszej kontroli podatnik złożył korektę informacji podatkowej z okresem obowiązywania od stycznia 2022 r., w której wykazał do opodatkowania dodatkowo 65 m² gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, tj. znajdujących się pod parkingiem oraz budowlę o wartości 3.300,00 zł. Organ podatkowy wydał decyzje w sprawie zmiany wymiaru podatku od nieruchomości na lata 2022-2023. Zaniżenie podatku wynosi 265,00 zł.
 - b)** przeniesiono obowiązek podatkowy z podatnika o nr konta 001/0313 na posiadacza nieruchomości.
Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2 i pkt 3, w związku z art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 1a ust. 1 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 4.** Stwierdzono przypadki nierzetelnego dokonania weryfikacji na podatek od środków transportowych na 2022 rok:
 - a)** podatnikowi o nr konta 54 nieprawidłowo naliczono podatek od autobusu o ilości miejsc do siedzenia 45 na podstawie daty nabycia pojazdu, zamiast daty pierwszej rejestracji na terytorium RP. Zawyżenie podatku wynosi 500,00 zł;
 - b)** Gmina Bogoria w deklaracji wykazała do opodatkowania m.in. samochód ciężarowy o DMC pojazdu 26 ton i zawieszeniu pneumatycznym będący pojazdem specjalnym, za który naliczono podatek w kwocie 991,52 zł, mimo że pojazd ten podlegał ustawowemu zwolnieniu z opodatkowania;
 - c)** podatnikowi o nr konta 20 nieprawidłowo naliczono podatek od naczepy o DMC 40 ton, 3 osiach, zaw. pneumatycznym, błędnie przyjmując datę nabycia w dniu 7.08.2022 r. zamiast w dniu 7.09.2022 r. Zaniżenie podatku wynosi 77,00 zł.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 70, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

łącznie zawyżenie dochodów z tytułu podatku od środków transportowych na 2022 rok wynosi 1.415,00 zł.

Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2 i pkt 3, w związku z art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej oraz art. 9 ust. 4, ust. 4a i art.12 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

IV. W zakresie wydatków budżetowych:

1. Uchwałą Rady Gminy nr XL/354/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. przyjęto Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani na 2022 r., którym ustalono preliminarz wydatków w ramach ww. Programu na kwotę 70.000,00 zł. W trakcie 2022 r. nie dokonywano zmian Programu, pomimo że zaplanowane w budżecie Gminy wydatki na powyższy cel po zmianach na dzień 31.12.2022 r. wyniosły 195.673,68 zł. Kwota wykonanych wydatków na dzień 31.12.2022 r. na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii wyniosła kwotę 101.322,71 zł. Wójt Gminy nie przedłożył Radzie Gminy projektu uchwały dotyczącej aktualizacji Preliminarza Wydatków w zakresie planowanych wydatków realizowanych zadań w ramach GPRPAiPN, co narusza art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰.
2. W 2022 r. udzielono dotację celową na pomoc finansową dla Powiatu Staszowskiego w łącznej kwocie 29.091,00 zł (umowa z dnia 8 grudnia 2022 r. na kwotę 29.091,00 zł) celem realizacji zadania pn. „Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0781T Bogoria – Pokrzywianka w miejscowości Bogoria”, pomimo iż przedmiotowa pomoc finansowa nie została określona odrębną uchwałą Rady Gminy. Powyższe narusza art. 216 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

V. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Ewidencja gminnego zasobu nieruchomości nie zawiera danych dotyczących przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, co narusza art. 23 ust. 1c pkt 4, 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹¹.
2. W latach 2019-2022 zawarto 6 umów dzierżawy nieruchomości gruntowych na okres powyżej 3 lat pomimo braku zgody Rady Gminy, co narusza art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy o samorządzie gminnym.
3. W dwóch w ogłoszeniach o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości gruntowych nie podano informacji o skutkach uchylecia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, co narusza § 13 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości¹².
4. Nie uregulowano prawnej formy władania nieruchomościami niezbędnymi do wykonywania działalności statutowej Żłobka Gminnego w Bogorii, utworzonego na podstawie uchwały XXIX/277/2021 Rady Gminy z dnia 23 lutego 2021 r. ze zmianą wprowadzoną uchwałą

¹⁰Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 2213, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

nr XXX/290/2021 Rady Gminy z dnia 30 marca 2021 r., będącego jednostką budżetową Gminy. Nieprawidłowość narusza art. 43 ust. 1 i 5 w związku z art. 4 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

VI. W zakresie pozostałych ustaleń:

Umowy na wykonanie obsługi bankowej budżetu Gminy Bogoria i jej jednostek organizacyjnych zawarte w dniu 24.03.2022 r. i w dniu 16.03.2023 r. obejmowały Gminny Ośrodek Kultury będący samorządową instytucją kultury, posiadającą osobowość prawną, co narusza art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹³.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku/Głównym księgowym. Prawa i obowiązki Skarbnika/Głównego księgowego określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Egzekwować sporządzenie planu audytu wewnętrznego na następny rok do końca roku poprzedniego oraz dokonywać jego zatwierdzenia przez kierownika jednostki, stosownie do art. 283 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 194, dalej ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

2. Dokonać aktualizacji obowiązującej w Urzędzie polityki rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności określić przyjęte i stosowane w jednostce zasady klasyfikacji zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej Urzędu, mając na uwadze przepisy § 20 ust. 1 pkt 1-4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
3. W księgach rachunkowych Urzędu jako jednostki zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a także art. 15 ust. 1 ww. ustawy, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, mając na uwadze również art. 25 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 21 pkt 1 ww. rozporządzenia, a w szczególności:
 - a) dochody budżetowe z tytułu podatków i opłat wpłacone przelewem przez zobowiązanych w ostatnim dniu danego roku budżetowego, które nie wpłynęły na rachunek bieżący i stanowiły środki w drodze jako niezrealizowane dochody budżetowe ujmować na stronie Wn konta 800 „Fundusz jednostki” w korespondencji ze stroną Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w tym samym roku,
 - b) nie ujmować powtórzonym zapisem w dzienniku wydatków Urzędu na koncie 130-2 „Rachunek bieżący jednostki - wydatki” w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” operacji dotyczących wpływu środków na wyodrębniony rachunek bankowy budżetu, ujętych uprzednio w dzienniku dochodów na koncie 130-1 „Rachunek bieżący jednostki - Dochody”,
 - c) operacje przekazania środków finansowych na fundusze celowe zaliczać do pozostałych kosztów operacyjnych i ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - d) rozliczenie dotacji udzielonych z budżetu gminy ujmować na koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji z kontem 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,
 - e) operacje dotyczące przelewu do budżetu zrealizowanych dochodów budżetowych z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ujmować zapisem Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” bez stosowania technicznych zapisów ujemnych na koncie 130.
4. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Zapewnić bieżące przekazywanie do Referatu Budżetu i Finansów Urzędu dowodów OT dotyczących przyjęcia środków trwałych celem umożliwienia ujmowania zdarzeń w miesiącu, w którym wystąpiły.
6. W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami wykazywać kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

7. W sprawozdaniu Rb-27S wykazywać prawidłowe kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków i udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) obliczone za okres sprawozdawczy, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.
8. Odpisu umorzonych zaległości podatkowych dokonywać pod datą doręczenia decyzji, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 Ordynacji podatkowej.
9. W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu oraz zwolnionych z tego podatku, w tym nierozdysponowane nieruchomości, stanowiące własność gminy, niezajęte na działalność gospodarczą, wykazywać w deklaracji jako zwolnione z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz powierzchnię lokali mieszkalnych wynajętych osobom fizycznym, a niestanowiących odrębnych nieruchomości wykazywać do opodatkowania, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 lit. a) ww. ustawy.
10. Sporządzić korekty deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości, z uwzględnieniem okresu przedawnienia oraz dokonać odpisu podatku od nieruchomości.
11. Wyjaśnić, w ramach czynności sprawdzających – zgodnie z art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej – zasadność opodatkowania gruntu będącego własnością podatnika o nr konta 900/0016 o powierzchni 2.400 m² stawką dla gruntów pozostałych.
12. Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a posiadacza nieruchomości (lub jej części) – wyłącznie w sytuacjach wskazanych w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.
13. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 i art. 155 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W stosunku do podatników wskazanych w niniejszym wystąpieniu przeprowadzić czynności przewidziane przepisami ustawy Ordynacja podatkowa, z uwzględnieniem okresu przedawnienia wskazanego w art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutkach przeprowadzonych postępowań.
14. Przedkładać Radzie Gminy projekt uchwały dotyczący aktualizacji Preliminarza GPRPAiPN w wysokości wynikającej ze zmian w budżecie Gminy, stosownie do art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym.

15. Pomocy finansowej w formie dotacji dla innych jednostek samorządu terytorialnego, udzielać po uzyskaniu uprzedniej zgody Rady Gminy wyrażonej odrębną uchwałą, stosownie do art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.
16. Uzpełnić ewidencję gminnego zasobu nieruchomości o dane dotyczące przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, stosownie do art. 23 ust. 1c pkt 4 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
17. W sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, przestrzegać postanowień art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy o samorządzie gminnym.
18. W ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zamieszczać informacje wynikające z § 13 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
19. Uregulować formę władania nieruchomościami gminnymi, przekazując Żłobkowi Gminnemu w Bogorii w trwałą zarząd nieruchomości niezbędne do wykonywania jego statutowej działalności, stosownie do art. 43 ust. 1 i ust. 5, w związku z art. 4 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
20. Nie obejmować samorządowych instytucji kultury umową bankowej obsługi budżetu Gminy, stosownie do art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, mając na uwadze, iż bankowa obsługa budżetu Gminy nie powinna obejmować rachunków odrębnych jednostek posiadających osobowość prawną.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)

Do wiadomości:

Rada Gminy w Bogorii